

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 1. april 2020 blev i sag nr. 94107:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PensionDanmark
Langelinie Allé 41
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Nu afdøde forsikrede havde pensionsordning. Klageren, som er hans livsarving, har tillige indgivet klage over et andet pensionsselskab vedrørende udbetaling af dødsfaldsydelser til nu afdøde forsikredes samlever. Denne sag er behandlet sideløbende med nærværende sag under sagsnr. 94106.

I klageskema af 27/8 2019 til nævnet samt i vedlagte bilag har klagerens advokat bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Se vedhæftede brev med bilag.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Udbetaling i forbindelse med afdødes dødsfald skulle berettiget være sket til klager som nærmeste pårørende, idet klager er afdødes [barn].

...

[Forsikrede] oprettede pensionsordning hos Pension Danmark den 1. juli 2003.

Der klages over at udbetaling af afdøde [forsikredes] pension er sket til samleveren og ikke til klageren som nærmeste pårørende. Klager er som anført [barn] af afdøde, og ifølge begunstigelsesreglerne på tidspunktet for pensionens oprettelse, ville klager være berettiget til udbetaling som nærmeste pårørende ved dødsfald.

Klagen begrundes med, at Pension Danmark ikke har dokumenteret, at man har givet afdøde tilstrækkelig meddelelse om ændrede begunstigelser i afdødes pension.

Ankenævnet for Forsikring

2.

94107

På vegne af klager rettes der første gang henvendelse til Pension Danmark den 27. januar 2019. Pensionsselskabet svarer ved mail af den 28. januar 2019, at pensionen er oprettet den 1. juli 2003 - altså med dagældende begunstigelsesregler. Selskabet oplyser dog, at udbetaling af pensionen er sket til samleveren.

Ved mail af den 14. februar anmodes Selskabet om at redegøre for, om [forsikrede] er blevet orienteret om overgang til nye begunstigelsesregler. Selskabet svarer ved mail af den 18. februar 2019, at alle medlemmer i PensionDanmark ultimo 2007/primus 2008 er blevet orienteret om, at alle begunstigelser i Selskabet fra 1. januar 2008 blev omfattet af den nye definition.

Den 26. april 2019 anmodes der om dokumentation for at afdøde er blevet tilstrækkeligt informeret om ændring af begunstigelsen.

Selskabet svarer ved mail af den 6. maj 2019, at afdøde, [forsikrede], har modtaget et særskilt brev herom. Selskabet oplyser, at man ikke er i besiddelse af det særskilte brev til [forsikrede], og der er alene vedhæftet et standardbrev, der ikke indeholder [forsikredes] navn. Selskabet henviser i øvrigt til en liste, hvorpå afdødes navn skulle figurere. Denne liste er dog ikke fremsendt af Selskabet.

Ved mail af den 24. juni 2019 klages der over, at udbetaling er sket til afdødes samlever. Selskabet fastholder ved mail af den 25. juni 2019 dennes afgørelse.

Da udbetalingerne herefter er sket til afdødes samlever, og da det ikke ses tilstrækkeligt dokumenteret, at afdøde, [forsikrede], har fået tilstrækkelig og særskilt meddelelse om ændringerne i begunstigelsesreglerne for pensionen, indbringes sagen for Ankenævnet. Klager har den opfattelse, at afdøde netop ville have indsat klager som begunstiget, hvis han havde været klar over ændringen.

Det fastholdes herefter, at [klager] har ret til udbetalingen som nærmeste pårørende ifølge de tidligere gældende begunstigelsesregler, og at Selskabet ikke har dokumenteret, at man berettiget har foretaget udbetaling til samleveren ved dødsfaldet. "

Selskabet har i brev af 24/9 2019 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagsfremstilling

[Forsikrede] afgik ved døden den ... 2018, og da begunstigelsesbestemmelsen var 'nærmeste pårørende' indhentede vi oplysninger om hvilke efterladte, der var efter afdøde ved brev af 20. oktober 2018 til [byret], jf. bilag 2.

Ved brev af 22. november 2018 oplyste bobestyrer, at afdøde efterlod sig en samlever og et [barn], jf. bilag 3.

Ved mail af 6. december 2018 fremsendte afdødes samlever, en udfyldt ansøgningsblanket vedlagt bopælsattester for både [forsikrede] og hende selv, hvoraf fremgik, at de havde været samlevende siden ..., jf. bilag 4.

Den 11. december 2018 udbetalte vi derfor dødsfaldsbeløbet til afdødes samlever, jf. bilag 5.

Den 23. januar 2019 kontaktede [advokat] på afdøde [barns] vegne selskabet og bad om en redegørelse for udbetalingen til afdødes samlever, som blev fremsendt samme dag, som blev efterfulgt af yderligere korrespondance. Der henvises til de vedlagte bilag til klagen.

Begrundelse

I Pensiondanmarks forsikringsbetingelser pr. 1. januar 2018, som var gældende på dødsfaldstidspunktet, står, at udbetalingen ved dødsfald sker til medlemmets 'nærmeste pårørende', når medlemmet ikke har bestemt anderledes, jf. § 20, stk. 6.

Af samme bestemmelse fremgår endvidere, at 'nærmeste pårørende' følger definitionen af disse i forsikringsaftaleloven § 105 a, hvorfor dødsfaldsudbetalingen til afdødes efterladte sker efter nedenstående prioriterede rækkefølge:

- > medlemmets ægtefælle eller registreret partner,
- > medlemmets samlever, hvis samlivet har varet mindst to år, eller medlemmet har fællesbarn med samleveren,
- > medlemmets børn, eller
- > medlemmets arvinger ifølge testamente eller lov

Da bopælsattesterne for [forsikrede] og for mere end ... års samliv, opfyldte for at blive anset som samlever, indeholdt dokumentation kravet om mindst to års samliv

Selskabet fastholder derfor, at udbetalingen er sket i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne § 20, stk. 61 hvorefter afdødes samlever, var udbetalingsberettiget.

Ovennævnte bestemmelse om, at 'nærmeste pårørende' følger definitionen i forsikringsaftaleloven § 105 a, blev ændret med virkning fra 1. januar 2008 efter bestyrelsens beslutning i medfør af organisationsfuldmagten, jf. forsikringsbetingelserne § 4.

På intet tidspunkt herefter har [forsikrede] kontaktet selskabet om ændring af begunstigelsesbestemmelsen på hans pensionsordning, heller ikke efter at selskabet i 2010 udsendte et særskilt informationsbrev til alle medlemmer, herunder [forsikrede], om ændring af prioriteringsrækkefølgen for 'nærmeste pårørende'. Udbetalingen til hans samlever, anses også af den grund for at være sket i overensstemmelse med [forsikredes] ønske. "

Klagerens advokat har i indlæg af 15/11 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Det tidligere anførte fastholdes i sin helhed. Hele sagen handler om, hvorvidt afdøde [forsikrede] har fået den fornødne meddelelse om ændring i begunstigelsesbestemmelserne for dennes pensionsordning. Klageren bestrider at dette er tilfældet og henviser til den begrundelse, som nævnet allerede har modtaget. Det ses ikke dokumenteret, at Selskabet har orienteret [forsikrede] om ændringen, hvorfor udbetaling med rette skulle være foretaget til afdødes [barn], [klager]. "

Selskabet har i brev af 18/11 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Under henvisning til bemærkninger fra [advokat] af 15. november 2019 vedlægger vi bilag med uddrag af listen over de medlemmer, der fik tilsendt særskilt brev om, at selskabet havde ændret 'nærmeste pårørende' til den nye prioriteringsrækkefølge i forsikringsaftaleloven § 105 a.

Bilaget tjener som dokumentation for, at [forsikrede] var på listen over de medlemmer, der fik tilsendt særskilt brev med vedlagte brevindhold, jf. 6."

Hertil har klagerens advokat i indlæg af 13/12 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Det bestrides, at det fremlagte bilag, som er et ensidigt udarbejdet dokument, er dokumentation for, at der til afdøde, [forsikrede], er fremsendt brev om ændringen i begunstigelsesreglerne samt herunder at brevet overhovedet er modtaget af [forsikrede].

Der er ikke fremlagt brev med navn, postkvitteringer eller lignende, der kan sandsynliggøre Selskabets påstand om, at [forsikrede] var orienteret. "

Selskabet har den 17/1 2020 meddelt nævnet, at det ikke har yderligere bemærkninger. Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Et uddrag gengives i det følgende. Af en brevskabelon til selskabets medlemmer dateret november 2010 fremgår bl.a.:

"Hvem skal have pengene, når du dør?"

Vi skriver for at gøre dig opmærksom på, at du ikke har valgt, hvem der skal have udbetalt din pensionsopsparing, når du dør.

Tager du ikke stilling, vil vi - i henhold til gældende betingelser - udbetale din pensionsopsparing til nærmeste pårørende. Ifølge lovgivningen er nærmeste pårørende i nævnte rækkefølge:

- Din ægtefælle
- Din samlever, hvis I har boet sammen i mindst 2 år, eller I har børn sammen
- Dine livsarvinger (børn, børnebørn mv.)
- Arvinger efter dit testamente
- Dine arvinger efter arveloven

Hvis du ikke ønsker, at din pensionsopsparing ved dødsfald skal udbetales til nærmeste pårørende i den nævnte rækkefølge, er det vigtigt, du giver os besked. Vælg, hvem der skal have pengene på www.pension.dk/efterladte."

Af selskabets mail af 6/5 2019 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Efter dom afsagt af Københavns Byret den 25. juni 2010, hvor PensionDanmark var part, udsendte PensionDanmark et særskilt brev til alle eksisterende medlemmer om hvem, der er 'nærmeste pårørende', jf. vedlagte brevttekst. [Forsikrede] fik tilsendt dette brev.

Udsendelsen var begrundet i, at byretten havde anerkendt selskabets ændring til nærmeste pårørende efter den nye definition inkl. samlever for samtlige medlemmer, men byretten fandt, at sel-

skabet ikke havde informeret om ændringen i tilstrækkelig grad over for eksisterende medlemmer.

Ændringen var beskrevet i pensionsoversigten for 2008 under dækningen ved dødsfald, men det, fandt byretten altså ikke, var tilstrækkelig dokumentation.

Jeg er ikke i besiddelse af ovennævnte byretsdom eller det særskilte brev til [forsikrede], men selskabet har listen med medlemmer, der fik dette brev tilsendt, hvorpå han figurerer. "

Af selskabets mail af 25/6 2019 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"For god ordens skyld skal jeg henvise dig til Ankenævnets hjemmeside, ankeforsikring.dk og afgørelsen i sag nr. 82161 med tilsvarende problemstilling, hvor PensionDanmark fik medhold. "

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"§ 4. Ændring af pensionsordningen

Stk. 1. PensionDanmark er et arbejdsmarkedsrelateret livsforsikringsselskab, der ejes af overenskomstparterne (fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer). I PensionDanmarks bestyrelse sidder repræsentanter for overenskomstparterne. Disse repræsentanter træffer beslutning om pensionsordningen indhold mv. på medlemmernes vegne i medfør af den fuldmagt, som følger af, at pensionsordningen er en del af den kollektive overenskomst.

Stk. 2. Som følge af fuldmagtsforholdet, jf. stk. 1, kan alle regler i forsikringsbetingelserne uden varsel ændres efter beslutning i PensionDanmarks bestyrelse.

...

Afsnit G Betingelser for forsikringen ved dødsfald

§ 20. Forsikringen ved dødsfald

Stk. 1. Dette afsnit indeholder de særlige regler, som gælder for forsikringen ved dødsfald, sammen med de generelle forsikringsbetingelser.

...

Stk. 6. Hvis medlemmet ikke har bestemt hvem, der skal have udbetalingen ved dødsfald, bliver det samlede beløb udbetalt til medlemmets 'nærmeste pårørende'.

Ved medlemmets 'nærmeste pårørende' forstås i nævnte rækkefølge:

- › medlemmets ægtefælle eller registreret partner,
- › medlemmets samlever, hvis samlivet har varet mindst to år, eller medlemmet har fællesbarn med samleveren,
- › medlemmets børn, eller
- › medlemmets arvinger ifølge testamente eller lov

Jf. forsikringsaftaleloven § 105a. Er der ingen arvinger efter 'nærmeste pårørende', udbetales engangsbeløbet ikke. "

Nævnet udtaler:

Nu afdøde forsikrede havde pensionsordning, hvor "nærmeste pårørende" var begunstiget til dødsfaldssummen. Da forsikrede oprettede ordningen i 2003, var samlever ikke omfattet af begunstigelsesbestemmelsen. Selskabet ændrede begunstigelsesbestemmelse i 2008 med virkning for alle medlemmer, således at en samlever under visse betingelser gik forud for børn. Selskabet fik – i relation til en anden kunde - ved dom afsagt af Københavns Byret den 25/6 2010 medhold i, at selskabet kunne ændre begunstigelsesbestemmelsen med virkning for samtlige medlemmer, men byretten fandt, at selskabet ikke havde informeret om ændringen i tilstrækkelig grad ved at beskrive den i pensionsoversigten. Selskabet udsendte derefter et særskilt brev til alle eksisterende medlemmer om ændringen af begunstigelsen for nærmeste pårørende.

Forsikrede afgik ved døden i 2018, og selskabet har udbetalt dødsfaldssummen til forsikredes samlever, idet betingelsen om samlivsforholdets længde var opfyldt. Klageren, som er forsikredes barn, kræver dødsfaldssummen udbetalt til sig og gør gældende, at selskabet ikke har dokumenteret, at nu afdøde forsikrede har fået tilstrækkelig og særskilt meddelelse om ændringen af begunstigelsesbestemmelsen. Klageren har anført, at selskabet har fremlagt et standardbrev og ikke et brev med forsikredes navn og adresse, postkvitteringer eller lignende, der kan sandsynliggøre selskabets påstand om, at forsikrede blev orienteret om ændringen.

Selskabet har fremlagt en brevskaabelon dateret november 2010, hvoraf fremgår, at samlever er omfattet af "nærmeste pårørende", og at det er vigtigt, at sikrede giver besked, hvis det ikke ønskes, at pensionsopsparingen ved dødsfald skal udbetales til nærmeste pårørende i den nævnte rækkefølge. Selskabet har også fremlagt uddrag fra et excel-ark med forsikredes navn og adresse som dokumentation for, at brevet er sendt til forsikrede.

Det følger af forsikringsaftalelovens § 33, stk. 1, at meddelelser fra selskabet til forsikringstageren eller den sikrede først bliver virksomme, når de modtages af denne. Det er derfor selskabet,

Ankenævnet for Forsikring

7.

94107

der skal bevise, at meddelelsen om ændringen af forsikringen er kommet frem til nu afdøde forsikrede.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet har ført tilstrækkeligt bevis for, at der er sendt et brev med orientering om den ændrede begunstigelsesbestemmelse til forsikrede i november 2010, og at brevet er kommet frem.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at den særskilte orientering af medlemmerne var foranlediget af en byretssag mod selskabet, som angik en anden kunde, og som selskabet tabte, fordi selskabets tidligere orientering om ændringen af begunstigelsesbestemmelsen ikke fandtes tilstrækkelig klar.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at et selskab ved udsendelse af meddelelser til hele eller store del af kunde- eller medlemsbestanden sædvanligvis ikke har kopi af hvert enkelt afsendt brev, og at beviset for afsendelse blandt andet kan føres ved, at selskabet redegør for sine procedurer, jf. Østre Landsrets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen, 1977.2016. Nævnet lægger desuden til grund, at selskabet har sendt årlige pensionsoversigter, og at brevet på linje med de årlige pensionsoversigter er kommet frem til forsikrede.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels